

บันทึก ๒๐ ตอนนี้ ได้จากการตีความหนังสือ [The Heart of Higher Education : A Call to Renewal](#) เขียนโดยผู้มีชื่อเสียง ๒ ท่านคือ [Parker J. Palmer](#) และ [Arthur Zajonc](#)

ซึ่งเมื่อผมอ่านคร่าวๆ แล้ว ก็บอกตัวเองว่า นี่คือข้อเสนอสู่การเรียนรู้เพื่อเป็นคนเต็มคน ที่มี “

พลังสาม

” เข้มแข็ง คือ สมอง ใจ และวิญญาณ (head, heart, spirit) หรือพูดด้วยคำที่ฮิตในปัจจุบันคือ การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงจากภายในตน (Transformative Learning)

แม้ว่าหนังสือเล่มนี้จะเน้นเสนอการเปลี่ยนแปลงในระดับอุดมศึกษา แต่ผมมีความเชื่อว่าจะต้องใช้กับการศึกษาทุกระดับ รวมทั้งการศึกษาตลอดชีวิต และตัวผมเองก็ต้องการนำมาใช้ฝึกปฏิบัติเองด้วย

ผมตั้งเป้าหมายในการอ่านและตีความหนังสือเล่มนี้ ออกบันทึกลง บล็อก ชุต เรียนรู้บูรณาการพลังสาม ว่า ต้องการเจาะหาแนวทางทำให้จิตปัญญาศึกษา เข้าสู่การศึกษากระแสหลัก เพื่อให้คนไทยมีทักษะ

จิตตภาวนา

บูรณาการอยู่ในทักษะแห่งศตวรรษที่ ๒๑ เป็นส่วนหนึ่งของ

ทักษะชีวิต

การเรียนรู้บูรณาการ (สมอง ใจ และวิญญาณ) พัฒนา ๓ ด้านไปพร้อมๆ กัน และส่งเสริมเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ในภาษาอังกฤษเรียกว่า Integrative Learning ในบางที่เรียกว่า Transformative Learning ซึ่งแปลเป็นไทยได้ ๒ แบบ ว่า (๑) การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงระดับรากฐาน คือเปลี่ยนจากติดสัญญาตณญาณสัตว์ เป็นมีจิตใจสูง ซึ่งมีมนุษย์ทุกคนบรรลุได้ บรรลุได้ในฐานะบุคคลทางโลก ไม่ต้องเข้าวัด หรือไม่ต้องบวช (๒) เป็นการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง หรือองกามภายในตน ตรงกันข้ามกับการเรียนรู้แบบรับถ่ายทอดความรู้มาจากภายนอก

ผมได้ตีความเขียนบันทึกจากบทหลักในหนังสือจบแล้ว แต่ยังมีส่วนเพิ่มเติม เพื่อบอกวิธีปฏิบัติอีกหลายตอน ที่ผมคิดว่ามีประโยชน์ต่ออาจารย์ที่ต้องการจัดการเรียนรู้แบบ Integrative/Transformative Learning อย่างจริงจัง

บันทึกตอนที่ ๑๖ นี้ ตีความจากส่วนหนึ่งของ Appendix B : Beyond the Classroom เรื่อง [Philadelphia University : Where Physical Education Makes a Play for Civic Education](#)

เขียนโดย Tom Schrand, Interim

Dean, School of Liberal Arts, and Aurelio Valenta, Assistant Dean, Student Development, Philadelphia University

เล่าเรื่องการจัดการเรียนรู้ด้านพลศึกษาเพื่อการเรียนรู้บูรณาการ นำไปสู่การจัดการเรียนรู้พลเมืองศึกษา หรือการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสำนักพลเมือง ในมหาวิทยาลัยฟิลาเดลเฟีย

มหาวิทยาลัยฟิลาเดลเฟีย ต้องการเคลื่อนจัดการเรียนรู้บูรณาการ ไปครอบคลุมการพัฒนาสำนักพลเมืองของ นศ.

และเพื่อสร้างความใกล้ชิดกับชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น หลังจากทำโครงการ ๓ ปี ที่ได้รับทุนจาก Carnegie Foundation for the

Advancement of Teaching และจาก AAC&U (Association of American Colleges and Universities) ชื่อ Integrative Learning Project จบมหาวิทยาลัยก็ดำเนินการ ขับเคลื่อนหลักสูตรที่เรียนในห้องเรียน ออกสู่ชุมชน โดยจัดให้มีความร่วมมือกันระหว่างฝ่ายวิชาการ กับฝ่ายกิจการนักศึกษา

ขั้นตอนแรกคือพาอาจารย์ และเจ้าหน้าที่หน่วยพัฒนา นศ. ไปฝึก civic engagement & service learning ที่ AAC&U [Greater Expectation Institute](#) โดยดึงผู้บริหารหลายฝ่าย รวมทั้งรองคณบดีฝ่ายกิจการ นศ. และบริษัทเอกชนที่จะช่วยงานในชุมชนได้ ในระหว่างการฝึก ได้มีการพูดคุยกันระหว่างเจ้าหน้าที่พัฒนา นศ. รองคณบดีฝ่ายกิจการ นศ. และ ผอ. การกีฬา ว่าน่าจะเพิ่มการฝึกกิจกรรมชุมชน (civic engagement) เข้ากับวิชาพลศึกษาอย่างเป็นทางการ ซึ่งในที่สุดก็เกิดรายวิชา SERVE-101 ที่มีเป้าหมายให้ นศ. ได้เข้าใจความเกื้อกูลช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกของสังคมกับสังคมส่วนรวม โดยให้ นศ. ได้ลงมือทำ และได้ทบทวนไตร่ตรองในภายหลังอย่างจริงจัง

ในรายวิชานี้ นศ. ได้มีโอกาสเลือกทำงานตามที่ตนสนใจและรัก ในประเด็นตัวอย่าง เช่น (๑) การขับเคลื่อนสังคมด้านสิทธิมนุษยชน (๒) เด็กและเยาวชน (๓) การพัฒนาชุมชน (๔) การศึกษา (๕) ความหวาดกลัวและการไร้บ้าน (๖) เป็นต้น

ในการปฏิบัติงานนี้ นศ. จะได้ทำความเข้าใจผลกระทบและความหมายของกิจกรรมเพื่อสังคม เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ร่วมกับการใคร่ครวญไตร่ตรองหลังการปฏิบัติ จะช่วยให้ นศ. เรียนรู้จากภายในตน เปลี่ยนแปลงสภาพของตนเองจาก “อาสาสมัคร” (บุคคลที่มีเจตนาดี แต่ไม่เข้าใจความซับซ้อนของปัญหาสังคม) ไปสู่ “พลเมืองที่รับผิดชอบต่อประเด็นเชิงจริยธรรมในสังคม” คือเป็นพลเมืองที่เข้าไปร่วมแก้ปัญหาสังคม

เมื่อนำเสนอร่างหลักสูตรผ่านกระบวนการอนุมัติของมหาวิทยาลัย ก็ได้รับคำแนะนำให้จัดรายวิชานี้แบบ 3+1 คือให้ นศ. เลือกเรียนวิชานี้ต่อเนื่องได้ทั้งหมด ๔ ครั้ง เพื่อให้ นศ. ที่สนใจจริงจัง มีโอกาสทำกิจกรรมต่อเนื่อง เพื่อการเรียนรู้บูรณาการ สู่ความเป็นพลเมือง

วิจารณ์ พานิช

๑๐ ก.พ. ๕๖

การหลอมรวมระหว่างการเรียนรู้วิชาการกับการเรียนรู้จากกิจกรรมนักศึกษา

เขียนโดย ม.ล.ชาญโชติ ชมพูนุท

วันพฤหัสบดีที่ 01 สิงหาคม 2013 เวลา 00:00 น. -

คัดลอกจาก <http://www.gotoknow.org/posts/544172>